

عنوان مقاله:

بررسی فقهی روش های تضمین اصل سرمایه در اوراق بهادار اسلامی (مشارکت، مضاربه)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقه و حقوق اسلامی، دوره 20، شماره 76 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

نرگس یزدانی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

محمد کاظم رحمان ستایش - دانشیار، گروه علوم قرآن و حدیث، دانشگاه قم، قم، ایران.

سیدابوالقاسم نقیعی - استاد، گروه حقوق، دانشگاه شهید مطهری، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

اوراق بهادار اسلامی (صکوک)، ابزارهای مالی جدیدی هستند که بر اساس عقود شرعی طراحی شده و در جمهوری اسلامی ایران و اکثر کشورهای اسلامی به جای اوراق قرضه که بر پایه قرارداد قرض با بهره طراحی شده مورد استفاده قرار می گیرند. این ابزارها بر پایه مالکیت در دارایی ها و یا مشارکت در طرح ها نقش تامین منابع مالی را ایفا می کنند. اوراق مشارکت، مضاربه، اجاره و استصناع، از مصادیق این ابزارها به شمار می آیند. نظر به این که در حقوق اسلامی، تلازم بین سود و زیان در سرمایه گذاری وجود دارد و در نتیجه بازگشت اصل سرمایه تضمین نمی شود، اوراق بهاداری نظیر اوراق مشارکت با ویژگی این تلازم، افراد ریسک گریز را از سرمایه گذاری دور می کند. لذا برای جلب سرمایه های افرادی که از ریسک پذیری کمتری برخوردارند سازوکارهایی اندیشیده می شود. در این نوشتار، شیوه های: ۱- تضمین اصل سرمایه به صورت شرط ضمن عقد ۲- تضمین سرمایه از ناحیه شخص ثالث ۳- تضمین سرمایه به وسیله بیمه، از جمله سازوکارهایی هستند که علاوه بر این که شبهه را در آن ها منتفی است برای وصول به مقاصد شارع در فعالیت های اقتصادی، در قالب اوراق بهادار غیر ربوی تمهید می شوند.

کلمات کلیدی:

تضمین اصل سرمایه؛ اوراق مشارکت؛ اوراق مضاربه؛ شرط ضمن عقد؛ تعهد شخص ثالث؛ بیمه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2078820>

